

Erhvervsministeriet
att.: Thomas Kinch Volstrup - tkv@em.dk
og Lars Rugholm Nielsen - larnie@erst.dk

9. maj 2018

Høring vedr. EU-Kommissionens meddelelse ”Kunstig Intelligens for Europa” (COM(2018) 237 final)

Dansk Erhverv har den 26. april 2018 modtaget EU-Kommissionens meddelelse ”Kunstig Intelligens for Europa (COM(2018) 237 final)” fra Erhvervsministeriet, som sender meddelelsen i høring.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv hilser EU-Kommissionens meddelelse velkommen. Kunstig intelligens er en af de helt afgørende teknologisor over de kommende mange år, som får stor indflydelse på samfundet som helhed – og det er helt rigtigt set, at tiden er moden til at forholde sig aktivt til udviklingen. Kommercielt, politisk og etisk.

Kommissionens meddelelse kommer godt omkring – fra forskning og internationalt kapløb, over diskussionen om kompetencer, uddannelse, inklusion og bekymring om teknologisk arbejdsløshed, til etiske og politiske udfordringer. Dansk Erhverv er helt enig i den brede tilgang, som er grundlæggende sund. Det er alt sammen temaer og spørgsmål, vi løbende kommer til at tage op i takt med nye teknologiske landvindinger over de kommende mange år.

Dansk Erhverv ønsker at arbejdet kan være med til at positionere EU som den førende spiller på også de bredere samfundsmæssige og politiske sider af nye digitale teknologier.

Specifikke bemærkninger

1. Introduction - embracing change

Dansk Erhverv genkender EU-Kommissionens fremstilling af kunstig intelligens som det næste store skridt inden for digitale teknologier, som eksemplificeret med danske Corti, der får indirekte omtale som virksomheden, der har udviklet teknologi, der assisterer personalet på Alarmcentralen-112 med at spotte hjertestop.

Kunstig intelligens er ikke science-fiction, men praktisk virkelighed allerede i dag, og vi har kun set toppen af isbjerget. Det vil i årene fremover rejse kommercielle, politiske, etiske spørgsmål – og Dansk Erhverv finder det særdeles positivt, at EU-Kommissionen ønsker at tage diskussionen bredt og starte den nu.

Data er et vigtigt råmateriale til at træne kunstig intelligens, og Dansk Erhverv noterer sig med tilfredshed, at EU-Kommissionen er enig i, at det derfor er afgørende med adgang til rå data. Her spiller EU's arbejde med en liberal og åben adgang til offentlige data (PSI-direktivet) en væsentlig rolle. Dansk Erhverv opfordrer EU-Kommissionen til også at have dette perspektiv med i anden reguleringer, eksempelvis i reglerne for ophavsret (text and data mining).

Kommissionen lægger op til en koordineret indsats med EUs medlemsstater, som skal resultere i en handlingsplan med udgangen af 2018. Dansk Erhverv bakker op, på samme måde som vi allerede deltager i den nationale debat om kunstig intelligens, som vi oplever stigende interesse for blandt vores medlemmer.

2. The EU's position in a competitive international landscape

I EU underinvesteres der i kunstig intelligens. Kina og USA er foran, konstaterer EU-Kommissionen. Dansk Erhverv genkender behovet for at stimulere såvel investeringer i som optaget af disse nye digitale teknologier. Der er store potentialer for alle branchen, og for ikke mindst den offentlige sektor.

I Danmark har vi allerede set yderst interessante virksomheder er beskæftiger sig med kunstig intelligens. Fra samspillet mellem sundhed og kunstig intelligens (danske Cortis understøttelse af medarbejdere på Alarmcentralen 112), til samspillet mellem kunstig intelligens og computerspil (Interactive Denmark). Det er bl.a. sådanne synergi Dansk Erhverv håber at kunne fremme med vores engagement i Digital Hub Denmark. Potentialerne er langt fra indfriet.

3. The way forward: An EU initiative on AI

EU-Kommissionen ønsker EU i front af udviklingen. Kunstig intelligens er en meget bred samlebetegnelse, og et begreb i konstant bevægelse. Hvad virker som science fiction i morgen, bliver hverdag i næste uge. Det stiller nye krav til det politiske system, som skal sikre en bæredygtig udvikling der giver plads til innovation.

De nye muligheder og den stigende globale konkurrence stiller høje krav til investeringer, og Dansk Erhverv noterer sig med tilfredshed, at EU lægger op til en ambitiøs plan for øgede investeringer til 20 mia. Euro med udgangen af 2020.

Dansk Erhverv glæder sig over, at EU-kommissionens meddelelse adresserer både udviklings- og brugersiden af kunstig intelligens, og både de helt små og de helt store virksomheder. Dansk Erhverv er helt enig med EU-Kommissionen i, at kunstig intelligens langt fra er forbehold store virksomhed eller virksomheder i teknologibranchen. Kunstig intelligens har en potentiel masseappel for også små og mellemstore virksomheder, selvom optaget her typisk foregår på en anden måde.

Små og mellemstore virksomheder vil typisk ikke foretage investeringer i selvstændige teknologi-projekter, men vil med tiden anvende kunst intelligens med samme selvfølgelighed som så mange andre digitale teknologier, når kunstig intelligens indarbejdes som en integreret del af de (cloud-) løsninger i forvejen anvender, og teknologien finder retter pris og produktform - regnskabssystemer, søgemaskiner, digitale assistenter m.v.

Det er i den forbindelse ikke helt klart, hvad EU-Kommissionens tanker om en "AI-on-demand"-platform indebærer. Der findes allerede i dag kommercielle udbydere af platforme til udvikling, herunder udvikling af kunstig intelligens. Dansk Erhverv læser derfor initiativet derhen at det skal stimulere særlige, højt specialiserede opstartsvirksomheders i deres udviklingsarbejde med kunstig intelligens. EU-Kommissionen kan med fordel konkretisere dette initiativforslag.

Dansk Erhverv kraftigt op om EU-Kommissionen mål om "making more data available". Data er råmaterialet for at træne kunstig intelligens. Eksempelvis lærer en kunstig intelligens at kende forskel på en akvariefisk og en musvåge ved se store mængde fotos af akvariefisk og musvåger, og finde mønstre. Logikken kan overføres til en række forskellige områder, og her spiller EU en vigtig rolle med at sikre liberale og åbne vilkår for adgang til offentlige data (PSI-direktivet), og Dansk Erhverv opfordrer EU-Kommissionen til at også at vægte dette hensyn tungt i udformning af anden regulering, eksempelvis ophavsret (text and data mining).

Spørgsmålet om "teknologisk arbejdsløshed" dukker ofte op i forbindelse med kunstig intelligens, for teknologien kan utvivlsomt og heldigvis løse stadig flere opgaver. Historien har imidlertid vist, at teknologisk kan overtage arbejdsopgaver, men ikke nødvendigvis jobs som sådan. Tværtimod opstår der helt nye jobtyper, når maskiner kan overtage funktioner som ellers krævede et menneske. Sådan var det også under den første industrialisering. Forskellen er teknologiens hastighed, og vores evne til at omfavne og forme fremtiden - samt ikke mindst vores evne til at sætte tilstrækkeligt ind med (efter-) uddannelse, som kun bliver vigtigere i de kommende år.

Vi vil fremover se øgede behov for it-specialister og andre STEM-kompetencer, men vi kommer også til at se et øget behov for humanistiske kompetencer, og andre kompetencer der kan sætte teknologien i kontekst og gøre den relevant og nærværende. Tværfaglighed er afgørende, hvis man eksempelvis skal skabe en kunstig intelligens, der tjener som digital assistent, eller sikre gennemsigtighed og tillid i takt med at teknologien på andre måder rykker tættere på vores hverdags- og privatliv.

Således adresserer EU-Kommissionen også behovet for etiske spilleregler og regulatoriske rammer for kunstig intelligens, sikkerhed, og gennemsigtighed. Dansk Erhverv anerkender behovet og bakker op. Den største risiko for kunstig intelligens er at vi spænder ben for os selv, inden vi for alvor kommer til at bruge teknologien, fordi der opstår en fejlsluttelse af hvad kunstig intelligens er og kan i dag (at vi ubevidst baserer os på dystopisk science-fiction), eller vi forpasser at få defineret grænser hvor vi ønsker dem.

Den teknologiske udvikling går stærkt og rejser nye problemstillinger og berettigede bekymringer. Men rigtigt udviklet og anvendt bliver teknologien en stærk medspiller. Vejen dertil er en åben og kvalificeret teknologidebat, som sikrer at det uforandret er mennesker og vores demokratier der styrer udviklingen. Det er derfor positivt, at EU-Kommissionen også tager den del op, og her kan man fordel hente inspiration i noget af det arbejde der allerede foregår. Det gælder eksempelvis Microsoft, der både globalt og i Danmark faciliterer debat om kunstig intelligens med bogudgivelser og et bud på etiske spilleregler (se den danske analyse "Kunstig intelligens i Danmark. Potentialer og barrierer"). Og det gælder den af regeringens nedsatte ekspertarbejdsgruppe om dataetik, som

Dansk Erhverv venter sig meget af – og som bl.a. skal kvalificere os til den debat, EU-Kommissionen med denne meddelelse har taget hul på.

Med venlig hilsen

Janus Sandgaard

Fagchef for it og digitalisering